

امور اداره و تحریر یہ سنہ متعلق خصوصات
ایچون توفیق افندی یہ مراجعت اولنور.

در سعادت و ولایات شاهانہ ایچون بر
سنہ لک آہونہ سی یگری بش غروشدہ
آہونہ اجرتی یرینہ پوستہ پولی قبول
ابدیلیر . مراکزى شمديک باب عالی
جاده سنده عطار بورغاکى افنديک
دکائیدر .

مجموعہ ادارہ
۱۷ ۱۳
A.D

امور اداره و تحریر یہ سنہ سلا نیکی
توفیق افندی نظارت ایدر .

ادبیات ، فنون و معارف و مطایبات
ادبیہ و شئون معارف و ترقیدن بحث
ایدر . تنویر افکارہ خدمت ایلر .

برجوق اختران زيادار ايله مزين
سهاده خفيف، خفيف تبسم ايدن هلال -
بهارك صوك زمانلرين عريض ايدن ماسك
خنده لري قدر لطافتلي برشب روحپورنده -
انوار روحبخشاسني ارضه سربركن
يدري، والده سي بالقونده - كنديسنك -
مسعوديني ايجون قونوشمايورلرميدي ؟
هرير، سمان لابنقطع دوكلان قارلرله
برلباس سفيد برونديكي زمانلر روزكار،
آغاجلرك زينتز، جيبلاق دالارنده مديد
جيفلقلر قورباريكن غريب بر جاتيردي
ايله يانان صوبالرك باشنده ابوينيله اوطو -
ربركن يدري، بر تفكر دور انديشانه دن
صوكره : [قيزم سنك بختيارلنگي كوريمده
مسوكره اوليم] گلغريني بر خالجانله
سويلمه مشميدى ؟

هيات . . . اوزمان اولادينك
يعني شووجود بد بختك مسعوديني
دوشون اوياكي حيات مشفق . شمدى
بر آوج غبار منقلب اولمه باشلامشدى .
اوف ! يا شمدى ! مصائب دهر
بو قدر صدمات متواله، شديده سي آلتده
ازبان زواللى قيز، شويى پايان كدرلر
آراسنده كندينه بر رفيق اسرار عد
ايتديكي سوكليلسنك ده آجي بر تحقير
مخربنه دوچار اولمشدى .

اوطن ايدرديكه مظلم شاهراه حياتي
ضيادار ايتكمه بانسلايان معشوقك
سوزلري، محبت حقيقيدر . حيف !
اوت : او : قاراكتي بر كيجهده
سمانك زينت ايجون طاقنديني، سوينور
كي كورون كوهر قيمتدارينه، اخترينه
قارشى آكا، اوني وفايه : [شوكوكي
سونهك كي دگي ؟ اوخ ! شمدى
قلبكزه نصل برشبه عارض اوليور .
بنده ايسته سرك عشقكزي بويله ظن
ايديسورمه زوالدير اوله جغندن نه
اندیشه لر ايديسورم بياسه كز ؟ . . .]
ديديكي وقت آندن نه قدر تأمينات آلمش .
صوكره قلابده بونلر نه قدر اينتمشدى .
ابواه ! بتون بونلر، بتون بوسوزلر،
وعدلر اساسمز چيتمش : سولمكه لايق
اولديني حالحه سولممشدى .

بيچاره، ايسته شمدى ياشكاهنده
آجيلان منظره نك قارشوسنده بك معذب
اوليوردي : دري اي كبودك تا نهايتنده .
او آتشيلى، منور آفاده صوك برخنده
افتراق ايله افول ايدن شمس عالم آرايه
حزنلرله آوده بر نظر عجيب ايله باقاركن
- ناكهان - بر عرشه عصيه نك زبوني
اولمشدى، آراق دكك : ج سولرينه

داليور كي كورون كونشي بيله كوره -
ميوردى : انظار مفكره سي اوكنه
باباسنك، آتسهنك خيال كرياني
ديكلمشدى . باغرمق، آلدردن استعداد
ايتكم ايسته دي ! سسي قيصيلمس .
بريشان ذهني بر جوق افواج كدرله
احاطه اولمش ايدى . تأتردن محروم
اولانلري ده آغلانجق درجده سوزشلى
كوز ياشلرينه، خنجر قلرينه رخصت
ويردى . بويى ذاتا برجهته طالعزلكدن
اكيلمشدى . بر ايله بياض منديلى
يوزينه قبادى . ديكر الهى ده قلمك
اوزينه قويدى .
اي قاره ! ايسته قلوب بشريه
مأثر ايدن اك حزن انگيز بر لوحه .
ياخود بر شعر

محمد خلص

نوحات هجران

حسين سرت بك افتدى به -

آه آغلاسين ! مادامكه بوكوزل
موسمهده سندن آري يشايورم،
ايستره كائنات آغلاسين ! بن ايسته -
يورمكه صوك بهار شو محزونلقيله، هيئت
طبيعت شو بر يشاناييله دوام ايتسون !
بايراقسز داللر اوستنده فرياد ايدن قوشلر،
غريب غريب آقان دره لر ابدى آغلاسين !
طبيعتك بودم كره ريزنده، بنده مدفن
آمالز اولان اولطف مشجره نك، لوش
وقوي بر رنده سنى . اوت ابدى سنى
دوشونوب آغلايم .

آه نجوم سما، امواج دريا آغلاسين !
وين ايسته يورمكه . . . نصف الليله طلوع
ايدن قر، كيجه نك سينه سياهنده اويوبان
بوغاز ايجنه صولوق برضيا سربركن، بن
اوساحلده، اومهتاب مولك قارشوسنده
خيالكله، اوت بالكر خيالكله دمساز
اولوب آغلايم

آه ينه بن ايسته يورمكه، نسيم لطيف،
صفحه رنگين جمالكي اوبهرك بريشان
ساجلركدن بر بوي محبت فرا كيرسون،
ومحصول هجران اولان ناله لر يمي آلوب
قربكاهكه ايسال ايتسون لکن .
اي يار وفا ناسناس ا بو فريادلرك سنى
بزار ايتديكي ايسته م . بن راضى يم،
نجوم ايله، امواج ايله طبيعتك بتون
بدائع كره ناكيله آغلايم . فقط سن .

آه سن دائما شن وشاطر اول، كول . . .
بن بويله ايسته يورم . . كيجه لري هب سنى
دوشونيم، سن ايسه جامه خوابكده
نازلى نازلى اويو . . بالكر، باد سحري به
سينه كش اوله رق، مؤذمان صباح ايله
تهليل خوان اولان بر، ايكي مرغ
شكسته دلک نغمات روحپورلرندن
بيحضور اوله رق قالدبنك زمان، آفاق
سودا نثارده اوچوشان بلوطلره نصب
نكاه ايت ! اوراده بر كنچ كوريرسك كه
درت سنه نك بهاريني، شناسنى . شامنى،
سحري كريان ونالان كيرديكي صارارمش
جهره سندن، فرسز كوزلرندن نماياندر .
سكا يالوارير، سندن بر نظره ترحم بلكر،
صاقين، اي ايتس فكر بريشان ! بر نظره
هتاب فيرلانه . . . صكره نكاه روحپوروك
دست بي آمان خزالك صولديرديني
ياپراقلره انعطاف ايتسون ! ينه اوكنچ
بروضع غريبانه ايله مقابله نكاهكده
طورير، سكا زاله لري ارانه ايدرك
مستره خانه : « بونلر بنم كوز ياشلر مدر . .
دير . . . اوزواللى ايكي قطره سرشكك
بايقين كوزلرندن دوشوب بوزاله لره
قارشيديني ايتر . صاقين، اي يار
نامهربان ! ايكي دامله كوزياشنى بوچاره دن
دريغ ايتمه . . . ايسته عزيزم . بونم
خيال كره ناكدر . سندن آري يشا ديم
حالحده، ينه خيالم سنى تعقيبدين بران
خالى قالميور . فقط، اوتقرب ايتدكجه،
سن برخنده استهزا ايله تباعد ايديسور -
سك دها يازم يمى ؟ فريادلرمله،
شكابتلرمله بر آز دها يزار ايدم يمى ؟
هيات ! . . . آنلر يازمقله بيمى ؟
هانكي برينى، هانكي برينى سويليم ؟
برشاعر نه كوزل سويلمش :

« هانكي بر درديمي هجران ايله تعداد ايدم يم »
« سن ده داد ايتز ايسه ك بن كيمه فرياد ايدم يم »
فقط بكا كيم داد ايدم جك ؟ سنى ؟ . . .
حيف ! . . . سندن ده استعداد ايدم -
ميه جكم . چونكه :

« طورير بيك درلوشكو خاطر درد آشيانده »
« اومظلوم كه بن فرياده بوق جرأت لسانده »

م . آصف

فرانسز جه دن :

فنيه

فيللر ده افاده مرام

فيللرك السانلر كي برلساني واردر .

همده طبق بن بشر كي يكد بكرلرله اوزون
اوزادى به قونوشورلر . جمعيله يشايان
بوحيوانلر برلرينه افهام واستفهام مقصدي
ايچون عموم حيوانلر كي اشارت،
خوردانه، صيحه ايله افاده مرام ايدرلر .
ايسته بونلر برلسان همده مكممل برلسان
تشكيل ايدر .

كويك حوالا ديني كي فيله خوردا نير
ياخود باغرى . حتى سيلان آطه سنك
اسكى فيل آوجيلري بولساني آكلارلر،
بو قبيله ضميمه نك سويلدكلريني بيليرلر .
هند جوارنده بولان بودلفريب آطه نك،
طبيعتك هر درلو بخشايشيله مزين اور -
مانلرنده اليوم بر جوق سوريلرله فيلر
يشار .

بواسكى آوجيلردن برينى تعقيب
ايدم : مهارتى سايه سنده، كمال امنيله
جسيم آغاجلرله محاط لطيف بر جايرك
كنارينه واصل اولورز . اوساخورده
آغاجلرك دالريني، بايراقلريني آجارسق
اوراده طقوز اون دانه فيلك بايراكلر،
اوتلر يدكلريني كورورز . شمدى تدقيق
ايدم : ايسته دشمنك ورودي بيلديرمك
ايچون سوريدن آرمش، نوبتي خدمتى
كورن بر فيل ! ديكرلريده بر تكلرك
نخريديكي خفيف، يكلنسق برخلاني
ايله اوتلايورلر . يك نمون كورين برينى
مسروانه باغردى . هبى بو كوچوك
ياورونك ييه جك ايتديكى آكلاديلر .
والده سيده محصول تناسلى ايجون لذت
اولديغنه حكم ايتديكي آفاج فدالريني
بولدى . طاووقلر جيو جيو لرني جافرديني
كي اوده ياورلريني جافرمق ايجون خور -
طوميله بوكورينه اورمغه باشلادى .
طبق ترانپت صداسى كي برس حاصل
اولدى . ديكر طرفدن ايكي بيوك فيل
مبارزه باشلاديلر . برى خوردا نير،
ديكرى صداسى غضب جيقاريسوردى .
نوبتچينك نصل ايقاي وظيفه ايتديكى
آكلامق ايتسه كز جزئى كورلتى ايديكز .
درحال . هواده تحريك اولشان تنكه
صفحه نك سسته مشابه بر صورتده
باغرى . خور طومونك اوچيله ده خفيفجه
يره اورر . بو تكميل حيوانلرك اكلا -
دقلى بر اشارتدر كه « دقت ايديكز .
برينى كلبور » معناسى مفيددر . بونك
اوزرينه هبى يكمى ترك ايدرلر .
مقيق نوبتچى بردها ايجه ديكلر .
دشمنى حس ايدر . آرقداشلريني خبردار
ايتكم و « دشمن هجوم ايديسور » ديمك
ايچون خور طومونى دوس طوغرى قالميرر .
بوزيلور، ايرى دوداقلريله عجيب بر طاقم

صدر چقارور در حال سوری تہانگی
اکلار، ہبسی ساوشور،
اگر توشچی قیل شدتہ برہ اورر،
» جابوق قاجلم، معناسنی مشعر سرت
بر سس چقارورسہ ہبسی آلیلدیکنہ
قاجار! ایشہ بتون بوحرکتلر، بوصدالر
برلسان تشکیل ایجرمی؟

فی ۱۴ کانون اول سنہ
م. رضوان

شیونات

ادبیہ وفیہ

شعر موزوسی

بارسده شعرانک هر درلو آثار
ومتروکات واشیاسنی محافظہ ایتکہ مخصوص
اولہرق برموزہ وجودہ کتیرمک اوزرہ
مجلس بلدیہ بہ برتکلف درمیان اولمشدر.
مجلس مذکور بونکلیفی قبول ایتہجک
اولسده شاعرلر بالاتفاق امللری قومدن
فعله کتیرہ جکلر ایش.

مولہرک ہیکلی

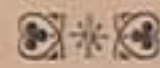
آثار مضحکہ سبلہ مشہور اولان
مولہر حیاتندہ الی سنہ قدر لیون
شہرندہ اقامت ایدرک قومانیہ سی افرادبلہ
برابر تیاترو اوپونلری اجرا ایش وحتی
(نوردی) اسندہ کی ایلک اثر منظومنی
شہر مذکورده وجودہ کتیرمش اولدینی
جہتلہ بوکرہ لیون شہری، مؤلف موسی.
الہک نامنی ابقا، برہیکل رکزینہ قرار
ویرمشدر.

۱۹۰۰ سرکینک بیوک تلہسقوبی

کرۃ قری برمترو مسافدن کوریلپور.
مشجہ سنہ انظار تماشا کرانہ باقلاشدیرمق
اوزرہ اعمال ایدلمکدہ اولدینی دفعات
ایلہ یازلمش اولان بیوک تلہسقوبی وضع ایتک
اوزرہ یارسده ایفل قلعہ سی قربندہ دمیردن
الشا ایدیلن قلعہ رصدک انشا آتی ختام
بولمشدر. آلمش مترو طولندہ وبریحقی
مترو قطرندہ بولسان تلہسقوب قلعہ بہ
یرلشدیرلمش اولوب شمعی بالکتر
تلہسقوبیک درت طونیلاتو جامتدہ
بولان عدسہ سی برینہ یرلشدیرمک ایشی
قالمشدر. بوبادہ کی عملیات کلہجک شباطک
اون بشنہ قدر ختام بولہجندن تاریخ
مذکوردن اعتباراً مذکور تلہسقوب ایلہ
اجرای رصد ممکن اولہجقدر.

اقادیمالر ہیئت متفقہ سی

لوندردہ اقادیمیادہ سی جہانک
هرملکشدہ موجود قون وادیات
اقادیمالرلندن مرکب برہیئت متفقہ تشکیلی
ایچون مهم بر تشبندہ بولنش واکتر
ملککترلر اقادیمالری طرفدن کوندیرلمش
مرخصلردن مرکب بر مجلس ویسادندہ
بالاجتماع اقادیمالرک برلشمسی اسبابی
حقندہ تعاطی افکار ایلمشدر. ایشبو
اجتماعدہ ہیئت متفقہ بہ داخل اولہجق
بالمعوم اقادیمالرک برر مرخص تعین
ایتمی وبومرخصلرک ادبیات، فلسفہ
وصنایع نفیہ وعلوم ایچون بشقہ بشقہ
ایکی رئیس کاتب وصندوقکار انتخاب
ایتمی واولج سنہدہ برکرہ ہیئت متفقہک
اوروبا یای تخیلرندن برینسندہ عقد اجتماع
ایلمہ سی وبواجتماعلردہ جہانک هرملکشدہ
بولان اصحاب علوم ومعارفک بکدیگری
دہا ای طائیلری، دہا کوزل تعاطی
افکار ایتلری اسبابک استکمالیچون
مقررات لازمہک اتخاذی قرارگیر
اولمشدر.

سیاحات

غرابی

الکتریق خرسز لرینک جزاسی
آلمانیادہ برزماندن بری بعض آدملر
سیالہ الکتریقیہ نی چالہرق کندی
خصوصی ایشلری کورمکدہ استعمال
ایلدکلری وبونوج خرسزلق ثابت جوغلش
اولدینی جہتلہ ایتراطورلق مجلسی اوکی
خرسز لر حقندہ ترتیب اولسان قانون
لایحہ سی موقع مذاکرہ قوبمشدر.

بعدما هرکم کندینک تحت تصرفندہ
بولنمیان برقوۃ الکتریقیہ نی قسماً ویاخود
کلیاً سرقت ایدہجک اولورسہ حبس
جزاسیلہ محکوم اولدقدن بشقہ ۱۵۰۰
مارقہ قدر جزای نقدی دہ ویرہجک
وحقوق مدنیہ دندہ ساقط اولہجقدر.
اولدجہ شدتکارانہ اولان شوقانون
الکتریق صنایعلہ مشغول بولسانلرک
حقوق تصرفلری نامین ایدہجکدر.

نیورق شہرینک نفوسی

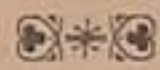
(نیورق) شہرینک احوال بحیثیتہ
نظارتہ مأمور ایدلمش اولان قومیسبون
وظائف موکولہ سنک صورت ایفاسنہ
دائرہ رواج آبدہ برکرہ تنظیمہ مأمور
اولدینی راپوری بوکرہ مجلس بلدیہ بہ تقدیم
ایلمشدرد. بوراپوردہ شہرک احوال

بحیثیتدن بشقہ نفوس عمومہ سنہ دائردہ
بعض معلومات ویرلشدرد. شومعلوماتہ
کورہ شہر مذکورده الیوم ۳,۵۵۰,۰۵۸
نفوس بولنیورایش کہ عندالمقابسہ لوندردہ دن
صکرہ دنیانک الک غلبہک شہری نیورق
اولدینی تحقیق ایدیور. پارس نفوسجہ
اوجنہی درجہدہ قالیور.

غریب برغرثہ نک غریب صاحب
امتیازی

شمالی آمریقادہ کائن غروٹلانڈ
شبہ جزیرہ سنک (غودناآب) نام قریہ.
سنہدہ اسکیمو لسانیلہ طبع ونشر ایدلمکدہ
بولنان (قالاریک میک) نام غرثہ آبنوہ سی
وسائرہ سی جہتیلہ غریب برغرثہ اولدینی
کی صاحب امتیازی دہ غریب برآدم
ایش.

بوصاحب امتیاز غرثہ سنک محرری،
مرحی، طابی، موزعی اولمق کی وظائف دہ
ایفا ایدیور. غرثہ نک ابونہ اجرثہ کلنجہ
اوج آیلنی ایچون ایکی بیانی اوردک. برسنہ
ایچون برقام ویرلسخہ ایچون برطاوق
قبول اولنیور ایش. صاحب امتیاز
بوغرثہ سایہ سنہدہ صاحب تروت دہ
اولمشدر. کندینک الیوم قرمزی بہ
بیاضہ بویاتمش براخشاب خانہ سی بولنیور.
مش کہ اسکیمولر نزدندہ بویلہ برخانہ بہ
مالکیت زنکینلکک مرتبہ بالاترخی اولمق
اوزرہ تلقی اولنیور.

منتخب کتب

هاشت سالنامہ سی

بارسده کائن مشہورهاشت کتابخانہ سی
طرفندن هرسنہ افرنجیہ ابتداسندہ نشر
ایدلک اوزرہ ترتیب ایدلمکدہ اولان
هاشت سالنامہ سی بوسندہ موقع ایشارہ
جقارلشدرد.

(هاشت) کتابخانہ سی بوسالنامہ سی
ترتیب ونشر ایتکہ باشلاہ لیدن بری آرتق
یدی سنہ کجمشدر. شوبدی سنہ ظرفندہ
سالنامہک مندرجائجہ، رسملرنجہ،
ترتیبات سائرہ سنجہ، باخصوص قارئین
طرفندن مظهر اولدینی رغبتجہ حاصل
اولان ترقی سی حقیقہ شایان ذکر
ویاندرد.

مذکور سالنامہ دن برنجی سنہ
نشرندہ بالکتر الی بیک نسخہ باصیلمش
ایکن سکرز کوندہ مقدار مذکور صرف
واستہلاک ایدلمش اولسیلہ تکرار یوز
الی بیک نسخہ باصیلمق مجبورنی حاصل

اولمشیدی. ایرتسی سنہ سالنامہ دن
۲۰۰,۰۰۰ نسخہ باصیلمشدر. برسنہ
صکرہ صاتش ۲۵۰,۰۰۰ ودردنجی
سنہدہ ۳۰۰,۰۰۰ نسخہ بہ بالغ اولدینی
حالدہ اوج سنہ دن بری دہ درتیوز بیک
نسخہ صانیلیور.

مذکور کتابک ۲۰۰,۰۰۰ نسخہ سی
بارسده ۱۰۰,۰۰۰ نسخہ سی فرانسه
ولایاندہ ۲۰۰,۰۰۰ نسخہ سی دہ باجیقادہ
ومتیاقیسی دہ ممالک مختلفہ عالمہ صرف
اولنیور.

مذکور سالنامہ نک هرسنہ بش یوز
صحیفہ سی و ۱۲۰۰ قطعہ رسمی تجلید
اولنیور.

شوندن بوندن

افندی ایلہ خلایق آرہ سنہدہ
قاری، قوجہ برکون صیباحدن
اقشامہ قدر غوغا ایتدکلری خالدہ یثہ
اقشام اوستی باریشوب یمکہ اوطوردرلر.
یمکدہ جوربادن صکرہ فصولیلہ نک کلدیکنی
کورن افندی خدمتجیسنہ دیرکہ:

— یاہو! ات یوقی، بونی نہیہ
کتیردک؟

خدمتجی — صیباحدن اقشامہ قدر
بربریکزک انکیزی بیدیکز. آرتق دہا
ات یمکہ احتیاج قالدی می یا؟ ...!

غارصون ایلہ مشتری آرہ سنہدہ:

— غارصون! بکا باقسہک آ! بوات
فنا فنا قوقویور، صاقین بش التی کونلک
اولسون.

غارصون — (اوزون بر معاینہ دن
صکرہ) آمان افتدم! ایبجہ دقت بیورک.
آنی دہا بوکون بشبردک، چتالر قوقا.
سون! ...!

یان کسبجی ایلہ یولجی آرہ سنہدہ:

— حریف! بنم کوستکمدن نہ
ایستورسک؟ الک بورالردہ نہ کزیور؟
— عفو ایدرسکز اقدم. بر دنبرہ
خرسزلفمہ حکم ایتیک. اویلہ تجاوزات
بنم کارم دکلدرد. کوستککزک قاج عیارده
اولدینی حقندہ شبہ ایتدیکدن اکلامق
ایچون معاینہ بہ مجبور اولدم. چونکہ
صنعم قویوبجیققدر! ...!

ترجمان حقیقت مطبعہ سنہدہ طبع اولمشدر.

صاحب امتیاز: محمد اکرم